

Rozenbulletin

Periodieke uitgave van de Nederlandse Rozenvereniging

NIEUW
Mest
op maat

Voor elke grondsoort en elk jaargetij een eigen mest. Ook voor úw rozen hebben wij de juiste oplossing!

Keuze uit ruim 1.400 soorten 100% biologisch geteelde rozen

Verzending door heel Nederland op pot en kale wortel

de Bierkreek

BIOLOGISCHE ROZENKWEKERIJ

Zevehofstedenstraat 9 4515 RK IJzendijke ☎ 06 - 129 050 85
 ✉ info@bierkreek.nl 🌐 www.bierkreek.nl

Belle Epoque Rozenkwekerij

Voor nieuwe, ouderwetse en zeldzame rozen

Meer dan 1500 soorten rozen leverbaar! Zoekt u een speciale roos, laat het ons weten. Grote kans dat deze leverbaar is, of wij kunnen een passende vervanger leveren.

Bestellen kan het gehele jaar via www.belle-epoque.nl

Levering uit de volle grond van november tot en met april. Postorder levering mogelijk. Afhalen uitsluitend op bestelling.

De assortimentstuinen van Belle Epoque zijn in de maanden mei, juni, juli, augustus en september dagelijks geopend.

Op ons containerveld hebben wij een ruime sortering rozen in pot voor u klaar staan. Verkoop van rozen in container van: maandag t/m vrijdag van 8.00 uur tot en met 16.00 uur. In het weekend gesloten.

Oosteinderweg 489, 1432 BJ Aalsmeer Tel 0297-342546 Fax 0297-340597 e-mail: info@belle-epoque.nl

In dit nummer de volgende artikelen:

5 Nieuwjaarsbijeenkomst 2020

6 Buitenland excursie 2020

7 Rozen bekijken in het Loiredal van 2 t/m 6 juni 2019

12 Sam McGredy

13 Dickson Roses in Noord-Ierland stopt met het veredelen van rozen

15 Pirjo Rautio, de vrouw achter 'Merveille' en 'Nellyn Tytär'

17 Verslag excursie naar Leidschendam en Roelofarendsveen

18 Verslag excursie Dreumel en De Tuinen van Appeltern

21 Wie was Constance Spry?

Welkom in het Rosarium Vondelpark Amsterdam

Het Rosarium is met zijn vele bijzondere rozen het bloeiende hart van het Vondelpark. Onze vrijwilligers zijn vrijwel dagelijks in de weer om de ruim zestig rozenperken te verzorgen.

U kunt het Rosarium ondersteunen door bijvoorbeeld een van de rozenperken te adopteren. U helpt hiermee niet alleen het Rosarium, maar u kunt daarmee ook op een betekenisvolle manier een bijzondere gebeurtenis markeren.

Heeft u interesse om zelf aan de slag te gaan en vrijwilliger in de rozentuin van het Vondelpark te worden, kijk dan op vondelpark.com/word-actief en meld u aan.

Stichting Hart voor het Vondelpark | vondelpark.com | info@vondelpark.com

Nederlandse
Rozenvereniging
Een bloeiende start
rozenvereniging.nl

TUINCENTRUM
LOTTUM

Rozen- en tuinplantenspecialist Tuincentrum LOTTUM

Grubbenvorsterweg 26 • 5973 NB Lottum • Tel. 077 - 4631674 • Fax 077 - 4632971
info@tuincentrumlottum.nl • www.tuincentrumlottum.nl

Rozen- en tuinplantenspecialist Tuincentrum Lottum:
Rozencentrum in Rozendorp Lottum, Klimrozen, rambler, Engelse rozen, moderne rozen, ouderwetse rozen, minirozen, bodembedekkende rozen etc.

Ruim 950 soorten volle grond (okt. - april), vanaf mei ruim 450 soorten in pot.
Assortimentslijst op aanvraag. Ook andere tuinplanten in groot assortiment.
Bestel de moeite waard.

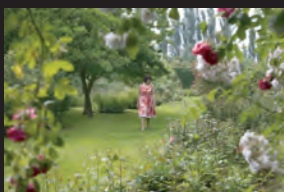

[ZR]

ROZENKWEKERIJ

ZEEUWSE ROZENTUIN KATS

5 HA LANDSCHAPSTUIN
di t/m za 10.00-17.00

Breng een bezoek aan onze tuinen, kwekerij en verkoop met meer dan 1000 soorten rozen en clematissen en geniet van koffie, lunch of een drankje op ons terras of in het restaurant. Jaarentree € 5,- p.p. Op onze site vindt u alle informatie over rondleidingen, cursussen, workshops en groepsarrangementen.

telefoon: 0113-600361

www.zeeuwserozentuin.nl

info@zeeuwserozentuin.nl

Nieuwjaarsbijeenkomst 2020

De Nieuwjaarsbijeenkomst zal worden gehouden in Leerdam en wel bij Royal Leerdam Chrystal waar wordt gewerkt met Chrystal Supérieur en dat is de meest zuivere soort in Europa. De datum is 10 januari 2020, dat is een vrijdag en dat komt omdat 'Leerdam' een bedrijf is wat gewoon in de weekenden (op een minimale bezetting na) gesloten is.

Wat gaan we doen en zien. Allereerst koffie met iets erbij in restaurant De Beren waar we ook met een glas bubbels elkaar een Gelukkig Nieuwjaar kunnen wensen en dan lopen we onder de weg door naar Royal Leerdam Chrystal. We melden ons bij de receptie in De Kristalwinkel en onder leiding van een gids krijgen we een rondleiding door de fabriek met een uitleg over de mooie kunst van het (kristal)glasblazen. De meestersglasblazers en -slijpers hebben dit vak van generatie op generatie doorgegeven en alle objecten worden met de hand gevormd of geblazen. We krijgen een film te zien en brengen ook een bezoek aan de slijperij.

(In 2020 gaat Royal Leerdam Chrystal verhuizen naar een andere plek in Leerdam en dit is dus de laatste gelegenheid deze prachtige oude fabriek uit 1878 nog te kunnen bezichtigen. Het is een heel oude fabriek zonder lift, u moet dus in staat zijn een trap op te lopen, er zijn geen extra voorzieningen).

Het programma ziet er als volgt uit:

10.00 uur – Koffie bij Restaurant De Beren, met iets lekkers én een glas om het nieuwe jaar feestelijk in te luiden.

11.30 uur – verzamelen in De Kristalwinkel voor de rondleiding.

13.15 uur – lunch in Restaurant De Beren

Tegenover de fabriek is een groot parkeerterrein waar u gratis de auto kunt neerzetten. Het is ongeveer 500 meter lopen naar het restaurant, u laat in dit geval de fabriek links liggen en gaat onder de weg door naar restaurant De Beren te herkennen aan het blauwe zinken dak.

Na de rondleiding en de lunch kunt u op eigen gelegenheid ook het Nationaal Glasmuseum bezoeken dat ook aan de Lingedijk ligt en vanaf het parkeerterrein eenvoudig te bereiken is. Voor glasliefhebbers is dit museum een must want er is heel veel te zien. Hier zijn vele objecten tentoongesteld van kunstenaars die bij Royal Leerdam het vak hebben geleerd, zoals Floris Meijdam en Andries Copier. Een aanrader!

Kristalwinkel in Leerdam

De kosten voor deze Nieuwjaarsbijeenkomst bedragen € 23 p.p. U kunt dit bedrag overmaken op NL90 INGB 0001345245 t.n.v. Nederlandse Rozenvereniging onder vermelding van 'Nieuwjaarsbijeenkomst' met uw lidnummer en eventuele di-eetwensen. In verband met de reservering voor de rondleiding moet uw aanmelding en betaling binnen zijn vóór 24 december 2019.

Royal Leerdam Chrystal
Lingedijk 8
4142 LD Leerdam
www.royalleerdamchrystal.nl

Restaurant De Beren
Veerstoep 1
4142 LA Leerdam
www.beren.nl

Nat. Glasmuseum
Lingedijk 28-30
4142 LD Leerdam
www.nationaalglasmuseum.nl

Royal Leerdam Crystal

Nationaal Glasmuseum

Nationaal Glasmuseum

Buitenland excursie 2020

Aan het eind van onze prachtige Loirereis heb ik aangegeven dat de volgende reis in 2020 naar Noord-Duitsland en Zuid-Denemarken zal gaan. En wel van zondag 28 juni tot en met vrijdag 3 juli 2020 met onder meer voorgenomen bezoeken aan de beroemde rozenbedrijven Kordes in Klein Offenseth-Sparrieshoop en Tantau te Uetersen.

Voor het organiseren van de buitenlandreizen maken wij als vereniging gebruik van de kennis en kunde van Garden Tours. Naast de buschauffeur hebben wij ook reisbegeleiding, tot op heden is dat Netty Verdouw. Een belangrijke reden voor deze aanpak is dat wij rekening willen en moeten houden met onverwachte gebeurtenissen en mogelijke aansprakelijkheden. Want we zijn niet de jongste meer en bovendien verwachten wij ook goede c.q. gerieflijke hotels.

Dit alles heeft zijn prijskaartje. Uiteraard hebben wij ook oog voor de prijs/prestatie verhouding. De prijs voor de excursie is inclusief de toegangskaarten, de meeste lunches en diners. In het Rozenbulletin van januari 2020 hoop ik het volledige programma bekend te kunnen maken.

Willem Jan Pepping

Dé specialist in tuinrozen

Van mei tot oktober verkopen wij rozen in pot en tussen november en mei kale wortel.

Onze openingstijden zijn vrijdag en zaterdag van 09.00 tot 17.00 uur.

Kijk voor ons assortiment en online bestellen op onze website www.rozenrijk.nl

Dé plek waar rozenliefhebbers hun hart ophalen...

Kapelweg 2a 4861 CH Chaam
T. 0161 - 492277 of 06 - 38527699
info@rozenrijk.nl

Grootbloemige rozen - Trosrozen - Stamrozen - Botanische rozen - Oude rozen - Heesterrozen - Minirozen - Klimrozen

Open
15 maart tot 15 november
donderdag - vrijdag - zaterdag: 9 - 18u

Tel.: +32 15 75 69 20
Fax: +32 15 75 41 95

www.CasteelsRozen.be
info@CasteelsRozen.be

Leliestraat 2 (Bredestraat)
2580 Putte (Mechelen)

Duraroos

www.duraroos.nl

info@duraroos.nl

Rozen bekijken in het Loiredal van 2 t/m 6 juni 2019

Tekst en foto's: Netty Verdouw

Dit jaar weer eens een rozenreis naar Frankrijk. De keuze was gevallen op het Loiredal. Het gunstige klimaat van het Loiredal is zeer geschikt voor de rozenteelt en het gebied staat sinds lang bekend om zijn mooie rozentuinen. Ook een bezoek aan het internationale tuinenfestival van Chaumont was een aanrader, dus reden genoeg voor het organiseren van een mooie reis. Alle voorbereidingen waren inmiddels getroffen en de reis kon beginnen. Maar helaas had dag 1 een slechte start. Dit zou de laatste rozenreis zijn, die Kees Mirande mede-organiseerde met ondergetekende. De bedoeling was er een mooi afscheid van te maken, maar op weg naar de opstapplaats in Utrecht kregen Kees en Ank een auto-ongeluk. Gelukkig liep dit redelijk goed af, maar zij konden niet meer deelnemen aan de reis wat bijzonder spijtig was.

Vanuit de laatste opstapplaats Breda-Prinsenbeek vertrok de touringcar van Garden Tours richting Frankrijk. Het weer was veelbelovend. Er moest deze eerste dag veel gereden worden, dus was er besloten om iedereen een lunchpakket mee te laten nemen, zodat de lange stop voor een tuinbezoek kon worden gebruikt. En zo reden we 's middags het karakteristieke dorp **Morierval** binnen, waar we een bezoek gingen brengen aan de "Roseaie David Austin", die bij de abdij was aangelegd. De abdij was in de 9de eeuw ooit gesticht als Benedictijns klooster voor vrouwen. De abdijkerk werd nog steeds gebruikt als parochiekerk voor Morierval. Maar wat een pech, ondanks het prachtige weer waren de rozen nog niet erg in bloei! Het koude voorjaar had ervoor gezorgd dat de rozen traag op gang kwamen. De tuin was wel open, maar had nog lang niet de kleur die het moest hebben. Toch togen wij de tuin in, die in 2011 als eerste officiële David Austin Rozentuin in Frankrijk werd geopend. De betoverende omgeving met de abdij op de achtergrond deed denken aan de landschappen van het oude Engeland en dat had de artistiek directeur van David Austin Rozen, Michael Marriott, doen besluiten dat dit een goede plek was voor hun rozen. Hoewel er geen grote bloei was, waren er wel een paar uitzonderingen zoals R. 'Princess Alexandra of Kent' en R. 'The Generous Gardener' en sommige anderen. Na een rondwandeling door de mooie omgeving werd de rit vervolgd en arriveerden we aan het begin van de avond bij ons landelijk gelegen hotel l'Orée des Chênes in La-Ferté-Saint-Aubin.

Abdy in Morierval

Maandag 3 juni

Een beetje een druilerige start van de dag. De eerste tuin op het programma was **Jardin de Roquelin** van rozenkweker en tuinarchitect Stéphane Chassine. Hij was in 2002 op het terrein van een Middeleeuws hof begonnen met de aanleg van een Engelse tuin met veel oude rozensoorten. We werden ontvangen door een luidruchtige groep ganzen, die ons voor gingen naar

Roseaie David Austin

Jardin de Roquelin

R. The Generous Gardener ('AUSdawn'), Austin

de tuin. De eigenaar begeleidde ons over de graspaden door de sfeervolle tuin, die bestond uit met pergola's en hekken afgescheiden 'kamers' met mooie oude en nieuwe rozensoorten, gemixt met allerlei vaste planten zoals delphiniums, geraniums, salvia's en dergelijke. De structuren van kastanjehout verhoogden de nostalgische sfeer net als de vele dieren, die het hof omringden. Met recht een "Jardin Remarquable". De tweede tuin **Jardin du Plessis** lag in Sasnières, een klein dorpje in de Loire-vallei. Omschreven als een parkachtige, meer Engelse dan Franse tuin, gelegen op een kalksteenplateau met uitzicht op de vallei. Het bezoek startte met een rondleiding van eigenaresse, Rosamée Henrion. Geïnspireerd door haar reizen naar Engeland, begon zij in de jaren zeventig met de aanleg van deze grote tuin. Eerst werden er vele bomen aangeplant, waarna er steeds meer detaillering kwam. Het uiteindelijke resultaat is een bijzondere mix van een botanische en siertuin geworden. Mme Henrion bracht ons eerst bij een bijzonder rijkbloeiende *Chionanthus virginicus*, de sneeuwvlokkenboom, voordat we

Jardin du Plessis

afdaalden naar de benedentuin. Onderweg genoten we van de prachtige uitzichten op de grote natuurlijke vijver. Eenmaal beneden gekomen was er van alles te bewonderen. Opnieuw een keur aan oude rozen en vaste planten in de omsloten tuin, maar ook veel prachtige bloeiende heesters en bomen die het hele jaar voor kleur en structuur zorgen. Alles zag er verzorgd uit. Inmiddels was het tijd voor de lunch, die we in het restaurant op het terrein gebruikten. De zoon van mevrouw Henrion zwaaide hier de scepter. Wat rozig van de wijn reden we naar de laatste tuin van deze dag, de **Roseraie de Blois**. Deze rozentuin is gevestigd op het benedenterras achter het huidige stadhuis, het vroegere bisschoppelijk paleis, dat hoog boven de tuin uittorent. In 1991 is de tuin gerenoveerd op initiatief van de stad Blois naar een ontwerp van de landschapsarchitecten Arnaud Maurières en Eric Ossart. Zij wilden dat elke variëteit van de hier geteelde rozen geurend en herbloeiend is. De rozen worden gecombineerd met grassen, waardoor de kleuren en vormen goed uitkomen in de intieme ruimtes begrensd door rode beukenhagen en sierappels. Enorme klimrozen bekleden de wanden. De twee open ruimtes worden verbonden door een pergola met onder andere een R. 'Fleur d'Orchidee'. Een speciale ruimte is gewijd aan de R. 'Roseraie de Blois', een geurende felroze theeroos, die in 1992 is gecreëerd door de rozenveredelaars André Eve en Claude Lambert naar aanleiding van het ontwerp van de tuin. Het eindresultaat is een schitterende rozentuin vol kleur en geur. Blijf je op het boventerras, dan heb je een fantastisch uitzicht op de rozentuin en de daar achterliggende rivier de Loire. Blois was een mooie stad om deze dag mee te eindigen.

Jardin du Plessis; *Chionanthus virginicus*

R. Fighting Teneraire ('AUSrava'), Austin

Roseraie de Blois

Roseraie de Blois

Kasteel Chaumont-sur-Loire; festivaltuin

Dinsdag 4 juni

Op deze zonnige dag stond het internationale tuinenfestival op het landgoed van **kasteel Chaumont-sur-Loire** als eerste op het programma. Het fraaie kasteel was ook te bezoeken en kent een lange geschiedenis met indrukwekkende eigenaren zoals de graven van Blois, de familie Amboise, Catharina de' Medici en Diane de Poitiers. In 2007 werd het hele domein eigendom van de Regio Centre-Val de Loire, die het nu exploiteert als een kunst- en cultuurcentrum, waar het tuinenfestival ook een onderdeel van is. Het tuinenfestival zelf bestaat al sinds 1992 en is bedoeld als proeftuin voor moderne creativiteit op het gebied van de tuin- en landschapscultuur in de wereld. Dit jaar was het thema: "Tuinen van het paradijs". Alle ontwerpen verbeelden een verhaal of een gedachte gerelateerd aan het thema. In totaal waren er 23 festivaltuinen, waarvan er vier Nederlandse inzendingen waren, wat een hele prestatie is als je weet dat er elk jaar honderden inzendingen zijn. Belangrijk in het ontwerp is originaliteit, innovatie en plantgebruik.

De combinatie van een eeuwenoud park met veel oude bomen en deze moderne tuinen geven het festival een bijzonder karakter. Persoonlijk heb ik genoten van de enorme diversiteit van plantcombinaties. Vlakbij het kasteel reden we vervolgens naar de **Caves Monmousseau**, waar we een rondleiding kregen door de onderaardse steengroeven. De gele mergelkalksteen uit de groeven was zeer geschikt als bouw materiaal en werd in de Franse Renaissance dan ook veel gebruikt. De tocht door de steengroeven biedt ons een verrassende tentoonstelling van

lichtgevende wandtapijten gemaakt door twee Franse kunstenaars. Aan het einde maken we kennis met de geheimen van de mousserende wijn. Al in 1886 heeft Alcide Monmousseau in deze wijnkelders geïnvesteerd, nadat de steengroeven verlaten waren. Zijn opvolger Justin Marcel ontwikkelde een methode om mousserende wijnen te maken en werd daar zeer succesvol mee. Natuurlijk werden de wijnen door ons met genoeg gekeurd. Terug richting Orléans brachten we nog een bezoek aan **Parc Floral de la Source**. In dit enorme park werden in 1967 de Internationale Floraliën georganiseerd, een internationale bloemententoonstelling, waarin een grote rol was weggelegd voor de rozen uit de Val d'Orléans. Meer dan 20.000 rozen, waaronder de vele creaties van de rozenkwekers uit de omgeving, sierden het park. Twee rozen die in die tijd zijn ontstaan zijn R. 'Mme. Maurice Genevoix' van kweker Hémeray-Aubert en de R. 'Albert Poyet' van André Eve vernoemd naar de directeur van de groendienst van de stad. Het evenement werd een groot succes en het park met zijn vele rozen bleef tot 1993 in dezelfde vorm gehandhaafd. Daarna is het gerenoveerd en gemoderniseerd. De huidige rozentuin "Roseraie du Miroir", ontstaan in 2000, is nu slechts een onderdeel van het grote park geworden. Het ontwerp is eveneens van de landschapsarchitecten Maurières en Ossart. Er zijn 4 opeenvolgende tuinen, die de gevoelens van liefde symboliseren met witte, rode, roze en gele rozen in de hoofdrol. Tegenover de tuinen, die met een spiegel van water met een waterstraal wordt begrensd, ligt het kasteel met zijn buxustuinen. Voor de klimrozen zijn mooie vierkante hou-

Kasteel Chaumont-sur-Loire

Caves Monmousseau

Parc Floral de la Source

Jardin de Morailles

ten constructies gebouwd, waarop ze welig kunnen tieren en een schaduwdek bieden voor de bezoekers. Een prachtig park om in rond te dwalen.

Woensdag 5 juni

Vandaag één van de hoogtepunten van deze reis, een bezoek aan de **tuinen van André Eve**. We bezoeken zijn privétuin achter zijn woning in Pithiviers en het rosarium dat hij in Morailles heeft gecreëerd. André Eve is in 2015 op 83-jarige leeftijd overleden. Hij was een gerenommeerde Franse rozenkweker en veredelaar, die vooral gespecialiseerd was in het behoud en herontdekken van oude rozensoorten. Bekende rozencreaties van zijn hand zijn onder andere: *R. 'Sylvie Vartan'*, *R. 'Prestige de Bellegarde'*, *R. 'Rose des blés'*, *R. 'Red Parfum'* en klimroos *R. 'Suzon'* en vele anderen. De rondleidingen worden gedaan door leden van de Vereniging van de Vrienden van André Eve, opgericht in 2015 om zijn werk in stand te houden en te blijven promoten. We worden opgesplitst in twee groepen, omdat er niet teveel mensen tegelijk in de privétuin kunnen, die wel lang maar smal is. De andere groep gaat eerst naar **Jardin de Morailles**. Helaas werkt het weer niet mee en vallen er buien precies als we aan onze ronde willen beginnen. Maar échte rozenliefhebbers zoals wij hebben daar geen boodschap aan, dus gaan we gewoon door met de rondleiding.

De buxustuin in Parc Floral de la Source

De verborgen privétuin van André Eve bevat naast veel oude rozen ook veel vaste planten en mooie bomen, waardoor de rozen nog beter tot hun recht komen. André noemde vaste planten altijd de betere metgezellen van zijn rozen. Aan de zij-

kanten van de tuin staan twee lange pergola's waarop naast vele klimrozen ook clematissen weelderig groeien. Niet alle rozen die in de tuin staan, zijn door hem zelf gekweekt. De laatste moderne noviteit, die kortgeleden nog is toegevoegd is *R. 'André Eve, jardiniér des roses'* uit 2016 van Jérôme Rateau. Een ode aan de meester! Sinds 2010 is Jérôme Rateau verantwoordelijk voor de nieuwe creaties van kwekerij André Eve. Na André's pensionering kon hij zich helemaal toeleggen op de uitbreiding van Jardin de Morailles, waar hij nog meer combinaties van rozen en vaste planten kon laten zien. Zo staan er wel 700 oude rozenvariëteiten, maar ook veel nieuwe modernere soorten en meer dan 600 vaste planten in gezelschap van de rozen. In het café op het terrein krijgen we een biologische lunch met witte asperges en linzen. Anders

dan anders, maar door de meesten wel gewaardeerd. Daarna vertrekken we naar **Château de Chamerolles**, waar we de geschiedenis van het toilet en de parfum gaan ontdekken. Niet ver van het kasteel staan grote cosmeticabedrijven als Shiseido en Dior, die de aanwezigheid van dit thema verklaren. Na een leuke rondleiding kunnen we nog een kijkje nemen in de

Jardin de Morailles

Saint-Croix kathedraal in Orléans

Kwekerij van André Eve

fraai gerestaureerde tuin. De rest van de middag besteden we aan een stadsbezoek van **Orléans** met zijn indrukwekkende gotische Saint-Croix kathedraal (1278). Maar Orléans is vooral bekend als de stad die door Jeanne d'Arc werd bevrijd. Op de Place de Martroi, in het hart van de stad, staat het standbeeld van Jeanne d'Arc op haar paard (1855). Verder zijn er een aantal interessante kunstmusea te vinden, zoals het Musée des Beaux-Arts, waarvan wordt gezegd dat het na het Louvre in Parijs de prachtigste werken van heel Frankrijk bezit. De laatste avond sloten we af met een diner in ons hotel.

Donderdag 6 juni

Deze vijfde reisdag starten we met een bezoek aan "Les Roses Anciennes André Eve" in Chillieurs-aux-Bois, de kwekerij waar zoals de naam doet vermoeden vele rozen van André Eve te koop zijn. De dag ervoor hadden we uitgebreid zijn rozen bewonderd, maar niet de mogelijkheid gehad om iets te kopen. Menig roosje werd ingeladen voor vertrek. Voor Kees kochten we de R. 'André Eve, le jardiniér des roses', een roze herbloeiende en sterk geurende theeroos. En nu het zonnetje weer lekker scheen, konden we een mooie groepsfoto maken. De afscheidslunch nuttigden we in restaurant Le Lancelot in het dorp, dat vlakbij de kwekerij was. Willem Jan Pepping, die

R. 'Roseaie de Blois', Eve 1958

R. 'Jardin de Granville', Eve 2010

het organiseren met de rozenreizen gaat overnemen van Kees Mirande, kon gelijk in functie treden en het afscheidspraatje houden. Ook werd er nog gezongen en een toast uitgebracht op Lies Schenk, die jarig was. We genoten van het heerlijke eten dat ons geserveerd werd in dit voortreffelijke restaurant. De terugreis was lang, maar we konden tevreden terugkijken op een mooie rozenreis in goed gezelschap!

Sam McGredy

Op 25 augustus 2019 is in zijn woonplaats Auckland, Nieuw Zeeland overleden: Sam McGredy IV, hij is 87 jaar geworden.

Sam was de stralende ster in de rozenkwekerij. Hij werd in 1932 geboren in Portadown, Noord Ierland en was slechts twee jaar oud toen zijn vader overleed en hij erfgenaam werd van de familierozenkwekerij, opgericht door zijn overgrootvader.

In 1972 verhuisden Sam en zijn familie naar Nieuw Zeeland waar zij een nieuwe kwekerij begonnen en de familietraditie van het kweken van rozen voortzetten. Onder zijn leiding had de kwekerij op het hoogtepunt zo'n miljoen planten en ze hadden 160 man personeel.

Tot zijn meest succesvolle rozen behoren variëteiten als R. 'Dublin Bay', R. 'Sexy Rexy' en R. 'My Girl'.

Hij was een veredelaar met een goed oog voor mooie rozen. Zijn creaties zijn een sieraad voor deze wereld. Hij is op maandag 2 september 2019 begraven in zijn woonplaats Auckland.

Sam McGredy

Derek Lawrence
Executive Director WFRS

R. Sexy Rexy ('MACrexy'), trosroos 1978
foto: Els de Krijger

R. 'Arthur Bell', trosroos 1959
foto: Els de Krijger

R. Spek's Centennial ('MACivy'),
trosroos, ter gelegenheid van het
100 jarig bestaan van Jan Spek Rozen
foto: Els de Krijger

De kwaliteitsrozen van Rozenkwekerij De Wilde zijn bij verschillende groen- en tuincentra in Nederland en België verkrijgbaar.

Het hoofdverkooppunt is gevestigd op Hoveniersweg 12, Zutphen. Openingstijden zijn van maandag t/m zaterdag van 09.00 tot 17.00 uur.

Alle verkooppunten met adressen en telefoonnummers kunt u opvragen bij ons informatie-nummer: 035-6916511 of kijk op onze website: www.dewilde.nl

DE ROZENSPECIALIST SINDS 1921

Dickson Roses in Noord-Ierland stopt met het veredelen van rozen

door Els de Krijger

Het is de oudste familie van rozenveredelaars ter wereld, maar daar is nu een einde aan gekomen. Colin Dickson (6^e generatie) heeft geen opvolger om de veredeling ter hand te nemen. Hieronder volgt in het kort de historie van de Dickson dynastie

Alexander Dickson I, de 1^e generatie

Alexander Dickson werd in 1801 in Perth, Schotland geboren. Hij vertrok naar Noord-Ierland en begon in 1836 een kwekerij in Newtownards, County Down. In de 19^e eeuw groeide Belfast snel en bleek een prima afzetmarkt te zijn voor de bloemen, planten en groenten van de kwekerij. Alexander had twee zonen, George en Hugh die in 1853 partners werden in de firma onder de naam Alexander Dickson & Sons.

George Dickson I (1832- 1914), de 2^e generatie

Al in 1869 besloot Hugh uit de firma te stappen. George I was een enthousiaste man die alle nieuwe ideeën een kans gaf. Rozen namen een steeds belangrijker deel in van de totale productie, mede door het enthousiasme van twee van zijn zonen: Alexander II en George II. Er werd gebruik gemaakt van R. 'Manettii' als onderstam en dat werkte redelijk goed. De Dicksons stortten zij zich in 1878 volledig op de rozen, Zij maakten een strijdplan en besloten alleen nog te kruisen met hun allermooiste rozen. Dit liep uit op een regelrecht fiasco en uiteindelijk kwamen zij tot de conclusie dat een mooie roos absoluut nog geen goede ouder hoeft te zijn. De teleurstelling over het mislukken van dit experiment was groot bij George I.

Alexander II en George II, de 3^e generatie

De beide broers en hun vader besloten dat het kruisingsprogramma maar eens 'wetenschappelijk' aangepakt moest worden volgens een vast schema. En wel: moeder × vader > zaailing. Vervolgens moeder × zaailing, vader × zaailing en zaailing × moeder en zaailing × vader. Het enige probleem was dat ze een rotzooi van hun notities maakten. Ze gaven laconiek toe dat de enige zekerheid in hun kruisingsprogramma, de absolute onzekerheid over het resultaat was. En met hun typi-

sche Ierse mentaliteit maakten zij 's ochtends plannen voor de nieuwe kruisingen, werkten die helemaal uit, gingen laaiend enthousiast naar bed, om de volgende dag precies de tegenovergestelde kruisingen te maken.

Het eerste grote succes voor Alexander II kwam in 1892 toen een roze grootbloemige roos R. 'Mrs. W.J. Grant' de Gold Medal van de National Rose Society won. Alexander II was ondertussen getrouwd en kreeg twee zonen die, hoe kan het ook anders, Alexander III en George III genoemd werden. Aan het eind van de 19^e eeuw waren de Engelsen dankzij de Dicksons niet langer afhankelijk van Franse rozen voor hun shows. In deze tijd exporteerden zij zo'n 100.000 rozenstruiken naar Amerika. In 1885 ontvingen zij het koninklijk predicaat als hofleverancier van Koningin Victoria. In de beginjaren van de 20^e eeuw waren er veel successen voor de Dicksons. De WO I had ogenschijnlijk niet veel invloed op het leven in Noord-Ierland, want de rozenkwekerij floreerde goed. Succes was er voor Alexander II met zijn roos R. 'Kitchener of Khartoum', die in 1917 op de markt kwam. Maar er waren veranderingen op komst.

Alexander Dickson III, de 4^e generatie

Toen Alexander III broodmager, maar gezond terugkeerde uit de oorlog trof hij echter een heel ander Ierland aan. De sfeer was grimmig en de politieke en godsdienstige strijd tussen de protestanten en katholieken was begonnen. De Dicksons waren aardige en nette mensen, die niets met deze strijd te maken wilden hebben en alleen maar rozen wilden kweken; dat is altijd zo gebleven ook bij de volgende generaties. Alexander III werd in 1920 manager van het bedrijf en werd meteen geconfronteerd met een ramp: een enorme brand verwoestte alle kruisingsverslagen. Dat was natuurlijk erg onaangenaam, maar gaf hem ook de gelegenheid om alle moeilijke vragen over het ouderschap

George Dickson I (1832- 1914), de 2^e generatie

R. 'Kitchener of Khartoum', grootbloemige roos; Alexander Dickson II, de 3^e generatie

Patrick Dickson, de 5^e generatie
foto: Els de Krijger

R. Elina, aka R. Peaudouce ('DICjana'), grootbloemige roos, Patrick Dickson foto: Els de Krijger

R. Wild Rover ('DIChirap'), trosroos 2007; Colin Dickson foto: Els de Krijger

Colin Dickson, de 6^e generatie foto: Els de Krijger

van hun rozen te omzeilen en de brand de schuld te geven. In 1922 trouwde Alexander III en in dat jaar werd R. 'Betty Uprichard' (Alexander II), geïntroduceerd en werd ongekend populair. Met de dame naar wie de roos genoemd werd liep het slechter af; tijdens een jachtpartij viel zij van haar paard en overleed ter plekke. De 5^e generatie Dicksons werd geboren in 1926 en werd natuurlijk ook Alexander genoemd, maar omdat zijzelf het overzicht dreigden te verliezen, werd zijn tweede naam de roepnaam: Patrick; er volgden nog twee broers. In 1930 hield Alexander II er mee op; Alexander III nam het bedrijf over. Omdat de prijzenkast uitpilde met gouden medailles lieten zij in 1936, ter gelegenheid van hun honderdjarig bestaan, alle medailles omsmelten tot een rozenketting en schonken deze aan de burge-meester van Newtownards als nieuwe ambtsketen.

Patrick Dickson, de 5^e generatie

Pat was nogal een 'ongeleid projectiel' en is dat altijd gebleven met een passie voor snelle auto's en motoren. Bij het uitbreken van WO II werd Patrick van school gehaald en moest direct het leger in bij de Royal Ulster Rifles. Vanwege zijn roekelozе rijgedrag was het dan ook logisch dat hij van hogerhand geplaatst werd bij een onderdeel zonder motoren: de Glider Pilot Regiment, en dus werd hij zweefvliegtuigpilot. Toen Pat terugkwam uit de oorlog werd hij in '49 naar Stoke Goldington in Engeland gestuurd om het rozenvak te leren van Bob Dew. Het leven in Engeland beviel hem uitstekend; de nieuwste modellen snelle auto's, waarbij hij altijd zei dat je geen snelheids-

R. Mind Games ('DICKylie'), goud trosrozen Concours Den Haag 2015; Colin Dickson foto: Els de Krijger

bekeuring kon krijgen wanneer je maar sneller dan de politie was. Met het veredelen van rozen ging het beduidend minder; hij wist niet hoe je rozen moest zaaien, en nog minder, wanneer er al iets opkwam, hoe je moest selecteren. Hij werd naar Frankrijk gestuurd om bij Meilland het vak te leren. In '58 kwam Pat terug naar Newtownards waar hij hoofd van het veredelingsprogramma werd. Hij besloot helemaal nieuwe teeltlijnen op te zetten, want zoals hij zei: "Met een oude Rover kun je geen Internationale Grand Prix race winnen". Felle kleuren moesten een rol gaan spelen, maar de vorm van de bloem was traditiegetrouw van groot belang. Pat bezocht regelmatig de firma Spek in Nederland die optrad als zijn agent; Hette Spek was een van zijn beste vrienden. De prijzen van de rozen waren erg laag en in 1973 werd na overleg tussen Alec Cocker uit Aberdeen, Jack Harkness uit Hitchin en Pat Dickson, de British Rose Breeders Association opgericht met Pat als eerste president. Veel soelaas bood dit niet, omdat er nog steeds veel te weinig kwekersrecht vergoeding ontvangen werd. Pat besloot zich verder uitsluitend met het veredelen van rozen bezig te houden, onder de naam Dickson Nurseries Ltd. Het op de markt brengen en propageren van de rozen werd gedaan door Harkness Roses. Pat viel nog vaak in de prijzen en in '84 kwam de prachtige zachtgele grootbloemige R. Elina ('DICjana') op de markt, die zelfs opgenomen werd in de Hall of Fame van de WFRS.

Colin Dickson, de 6^e generatie

Vanaf 1977 werkt Colin mee in het bedrijf en heeft nu de leiding; het is een rustige man, net als zijn grootvader, die wel precies weet wat hij wil en zijn eigen verdelingslijnen uitzet. Niet alleen grootbloemige- en trosrozen hebben zijn belangstelling, maar ook patio's, heesterrozen en persica's. Pat Dickson heeft nog lang in een stacaravan bij de proefvelden gewoond en zag nog kans om op zijn 85ste met hoge snelheid op zijn enorme quad door de heuvels en langs de proefvelden te scheuren. Er komt geen 7^e generatie Dicksons die de verdeling van rozen gaat doen. De beide dochters van Colin en Corina, Tara en Lauren hebben een totaal andere richting gekozen. Het is zeker niet zo dat het hele bedrijf nu direct verdwijnt. Colin meldt dat er voor de komende jaren nog genoeg zaailingen en rozen op de proefvelden staan. Er worden zeker nog rozen ingestuurd naar de Int. Rozen Concours en rozen op de markt gebracht. Ook is het mogelijk om op de proefvelden een roos uit te zoeken die je wilt vernoemen naar een vriend, vijand of naar jezelf.

Veel succes Colin en Corina.

De vrouw achter 'Merveille' en 'Nellyn Tytär'

door Marnix Bakker, foto's: Pirjo Rautio

In augustus 2018 overleed rozenteler Pirjo Rautio. In het bulletin zijn haar rozen 'Merveille' en 'Nellyn Tytär' al eens voorbij gekomen. Wie was zij? Via de Finse rozenvereniging kwam ik in contact met haar man Ilmari Rautio, die wel meer over haar wilde vertellen.

Pirjo Rautio (1942 - 2018) was lerares Frans en Duits van 1972 - 2005 aan een middelbare school in Vantaa, dat even boven Helsinki ligt. Haar rozeninteresse begon in de jaren tachtig. Pirjo begon Europese en Canadese rozen te verzamelen in haar tuin in het landelijke Simola. Tot haar grote teleurstelling bleken veel van die rozen niet bestand tegen het gure, noordelijke klimaat van Finland. Ze besloot zelf rozen te gaan kweken en stelde zichzelf als doel rozen te ontwikkelen die op eigen wortel wèl de koude winters zouden overleven. Ze gebruikte hiervoor vooral oude Franse gallicarozen, Japanse rimpelrozen en Schotse duinrozen.

Hoe het begon

Wat begon als een hobby in de eigen tuin, groeide uit tot een netwerk aan liefhebbers die Pirjo Rautio naar haar rozen vroegen. Haar rozen zijn inmiddels in Duitsland, Letland, Estland en Frankrijk te koop en ook in Canada zijn er een paar in de handel. In het Meilahti Arboretum in Helsinki kunnen rozen van Pirjo Rautio in volle wasdom bewonderd worden. Zo'n twintig verschillende rozen van Rautio werden in het Europa-Rosarium Sangerhausen aangeplant en bij Grønloof staan er maar liefst 26 van haar rozen te koop. Eigenaresse Karin Schade is dan ook enthousiast over deze Finse rozen. In totaal zijn er zo'n vijftig tot zestig van Pirjo Rautio haar rozen op de markt gekomen. Ik vroeg Ilmari Rautio naar de favorieten van Pirjo. "Dat zijn 'Baudelaire', 'Auli', 'Asta', 'Merveille' en de rozen die ze naar mij heeft vernoemd". Dat moeten de paarse 'Ilmari Rautio' en de 'Heinrich Ilmari' zijn. Deze laatste is een mauvekleurige roos die op de noordelijkste rozenkwekerij van de wereld, bij Oulujoen Taimisto te koop is.

Rautio's rozen

Opvallend aan haar rozen is dat er helderrode gallica's tussen zitten. Die kleur ken ik niet van de klassieke gallica's en ik vind het een leuke aanwinst voor liefhebbers van oude rozen.

Pirjo Rautio

foto: Ilmari Rautio

'Martti Rautio' is een mooie donkere gallica, halfgevuld voor mensen die de klassieke gallica's met hun dahlia-achtige bloemen net even tèt gevuld vinden. 'Nuit d' Été' is een van haar mosrozen, waarbij ik me er over verwonder dat ik mosrozen in een Finse collectie aantref. Op de site van Pirjo Rautio zie ik meerdere mosrozen staan, maar 'Nuit d' Été' is de enige die ik in de handel tegenkom. Het zou een primeur voor de mosrozen groep in het algemeen zijn als Rautio's mosrozen winterhard genoeg zijn om de Finse winters te overleven. Zou dat ook een indicatie voor hun gezondheid zijn? Het maakt me nieuwsgierig. Ook wil ik nog noemen dat er damascener rozen tussen zitten. Dat spreekt me aan, een nieuw vervolg van deze oude cultuurrozen. 'Sini' is zo'n nieuwe damascener. Het is een Finse vrouwen naam, maar ook een Finse naam voor blauw. Bij rozen gebruiken mensen op de een of de andere manier altijd de naam blauw voor een kleur in het mauve-spectrum.

R. 'Asta', gallica

R. 'Auli', gallica

R. 'Charles Baudelaire', gallica

Mochten mensen een roos onder de naam 'Inis' hebben aangeschaft, dan gaat het om dezelfde roos. Buiten Finland zijn er niet zoveel mensen die het Fins beheersen. De naamlabels zijn inmiddels al gecorrigeerd.

Inspiratie en schilderijen

Pirjo Rautio gaf in eigen land lezingen over rozen, over hun historie en over het telen van rozen. Dat breidde zich uit tot het geven van presentaties in het buitenland en in 2013 was ze een van de sprekers op de Internationale rozenconventie in Sangerhausen. Hierover heeft Ien Hempenius in rozenbulletin 166 geschreven, in het artikel *Historische Rozen in Finland*.

Haar man Ilmari Rautio heeft zelf helaas geen verstand van rozen, hij was in hun tuin alleen maar met slavenarbeid bezig grapt hij, maar de rozentuin vormt voor hem een grote inspiratie voor zijn eigen, abstracte schilderijen. Sommige schilderijen zijn warm van kleur, anderen juist koud, maar bij allemaal lijkt de verf te kolken, haast tot leven te komen. Een van zijn schilderijen heet vrij vertaald 'verdriet'. Als toelichting staat er bij dat het gaat over een snoek in het water op een grijze maandagochtend, als een noordenwind koude golven met zich meebrengt. Dat vind ik nou leuk, om zo'n toelichting bij dit schilderij te lezen. Ik zie dat niet als uitleg, maar eerder als een gedicht dat de kijker meeneemt in de diepte van dit werk. Op facebook vind ik nog een foto die me aanspreekt: een van zijn werken op een schildersezel in een graanakker met goudgele

R. 'Nellyn Tytär', spinosissima hybride

foto: Marnix Bakker

R. 'Merveille', gallica

stoppels. Schilderij en landschap die elkaar versterken.

Haar werk

Pirjo Rautio was een actief lid van de Finse rozenvereniging, opgericht in 1989. Ze was hoofdredacteur van het verenigingsblad *Ruusunlehti* van 2006 tot 2009 en beheerde twintig jaar lang de website van de vereniging en stelde rozencatalogi samen. Van haar hand verschenen enkele boeken in het Zweeds en in het Fins. *Midzomerozen en andere pimp's* uitgegeven in 2002, is geschreven door Aila Korhonen en daarvan deed Pirjo Rautio de eindredactie. *Schitterende Rozenontdekkingen* schreef Pirjo zelf in 2009, *Finse rozen* in 2009, *Geurende, purperkleurige rozen* in 2013 en het boek *Grootse Franse rozen* verscheen in 2016. In 2019 kwam haar laatste boek uit: *Spinosissima's en Harrisonii's*. Helaas heeft ze de publicatie ervan niet meer mogen meemaken. Tot op het laatst heeft ze er aan geschreven. Volgens Ilmari Rautio is het boek *Finse rozen*, dat in 2009 door Otava in het Fins werd uitgegeven als *Suomen Ruusut*, haar belangrijkste werk. Dat is een echt boek geworden, terwijl de anderen meer op veredelde tijdschriften lijken. Het zou mooi zijn als die boeken eens in een of meerdere werelddalen vertaald zouden worden.

De website over Pirjo Rautio haar rozentuin in Simola, een 2 hectare grote rozentuin met volgens haar man Ilmario Rautio een paar duizend verschillende rozen:

www.simolanrosario.com

Ilmari Rautio's eigen websites:

www.ilmari-rautio.com

www.paratiisigalleria.fi

De Finse titels van de werken van Pirjo Rautio zijn:

2002 Juhannusruusut ja muut pimminellat

2009 Suomen Ruusut

2009 Kauniit löytöruusut

2013 Tuoksuvat tarhakurtturuusut

2016 Upeat ranskanruusut

2019 Tarhapimpinelliruusut ja tarhaharrisoninruusut

Excursie naar Leidschendam en Roelofarendsveen

Tekst Marijke Alkema, foto's Kitty Karis

Op 22 juni 2019 hadden we weer een uitstapje, georganiseerd door Ria de Vrind. Het aantal deelnemers was eveneens 22! We hadden prachtig weer.

Heesterlust van Mevrouw Van Peski, in Leidschendam.

Opvallend was, op de weg erheen, de brede vaart, die 4 meter hoger lag dan het land beneden, zo ook de tuin van mevrouw Van Peski en die had dit gegeven slim benut! In de lengteas van de voortuin is een lange cascade aangelegd met een hoogteverschil van tweeënhalf meter. Vanuit haar keukenraam omhoog kijkend zag je een brede cascade, diverse trappen eindigden in een grote vijver met een tuin vol prachtige borders. Omhoog klimmend in de voortuin kom je telkens langs een terras van de cascade eveneens omzoomd door schitterende borders. Deze tuin is 1,5 ha groot, is van 2004 en was vroeger een boomgaard. Er is nog steeds een agrarische verplichting; daarom is er behalve een sprookjesbos en een rosarium ook een (verspreide) boomgaard.

Tien jaar geleden begon de eigenaresse met de aanleg van een tuin op haar voormalige kwekerij, een kwekerij van heesters en houtachtige gewassen. Leuk detail is dat mevrouw Van Peski en 'onze' Mariette Edelman dezelfde landbouwschool voor meisjes heeft bezocht. Mevrouw Van Peski heeft na haar tuinbouwopleiding o.a. gewerkt op een chateau tegenover Versailles en vervolgens op een kasteel in Graz. In haar tuin is een grote verscheidenheid aan bijzondere bomen en heesters die met de plantenkennis van de eigenaresse op enthousiaste wijze wordt toegelicht. Waar ieder ander nog eens over de naam, al dan niet de Latijnse of de Nederlandse, moet nadenken, hoefde je bij mevrouw Van Peski geen seconde te wachten. Wat een feitenkennis.

Achter het huis ligt een 'grand canal', een rozentuin en een kweekgedeelte voor zomerbloemen en groente. Een indrukwekkend en perfect onderhouden geheel.

De tuin van de familie Van der Hoorn

Na de lunch in Roelofarendsveen gingen we naar de tuin van

Deel van de rozentuin van mevrouw Van Peski

Papavers in de tuin van mevrouw Van Peski

de familie Van der Hoorn die oorspronkelijk een varenkwekerij hadden. Maar omdat er geen opvolging was hebben de eigenaren enkele kassen afgebroken en hebben door een architect deze tuin laten ontwerpen.

In de rozentuin

Lavendel en *Achillea* in de tuin van fam. Van der Hoorn

De ontvangst was allerhartelijkst, de heer en mevrouw Van den Hoorn zijn enthousiaste mensen die iedere dag met toewijzing in hun tuin bezig zijn. De tuin is ca. 1 ha. groot en er is een gedeelte van een kas bewaard gebleven; de beplanting is door de heer en mevrouw Van der Hoorn zelf gedaan. Langs het betonnen pad links in de tuin zijn moerbeibomen geplant,

Eremurus en *Alchemilla mollis* in de tuin van fam. Van der Hoorn

een boom die je niet overal tegenkomt. Ook hier is gewerkt met veel water in de vorm van vijvers. Al met al was het weer een bijzonder geslaagde dag met veel bekenden.

Veel dank ook aan Ria voor een perfecte organisatie!

Nieuw-Robbekampen in Dreumel en De Tuinen van Appeltern

Tekst en foto's: Kitty Karis

Een excursie van Koosje van de Giessen gehouden op 12 juli. Eerst naar Landschapstuin Nieuw-Robbekampen in Dreumel en daarna was het plan om de Koninklijke Kwekerijen H.A. Verschuren in Haps te bezoeken maar door persoonlijke omstandigheden kon dit helaas niet doorgaan. Koosje heeft toen als alternatief De Tuinen van Appeltern aangeboden.

Om 10 uur zaten we aan de koffie bij Jan van Egmond in Dreumel. Jan heette ons welkom en nam ons mee de tuin in. De aanleg van deze tuin begon in 2012 en beslaat een oppervlakte van 15.000 m²; de lijst van vaste planten, heesters en bomen is

Nieuw Robbenkampen. Vijver met lelies en stapstenen

erg lang, ongeveer zestien A4tjes. Dendrologen kunnen hier hun hart ophalen maar ook wij, leden van de Nederlandse Rozenvereniging, keken onze ogen uit. Ik raad u aan om een kijkje te nemen op www.nieuw-robbekampen.nl.

Nieuw Robbenkampen. Blazenstruik (*Colutea arborescens*)

Nieuw Robbenkampen. Grijs
streepjesbast esdoorn (*Acer rufinerve*)

Nieuw Robbenkampen. R. 'Ingrid Bergman'

Nieuw Robbenkampen. Rijstpapierplant
(*Tetrapanax papyrifer 'Rex'*)

Bomen en vaste planten

Enkele bomen mogen best genoemd worden voornamelijk omdat de namen amusant en verhelderend zijn. De grijze streepjesbastesdoorn (*Acer rufinerve*), de slangenhuidesdoorn (*Acer davidia*), de hemelboom (*Ailanthus altissima*), de slaapboom (*Albizia*), de judasboom (*Cersis cinensis*), de kansboom of pindakaasboom (*Clerodendron trichotomum*), vijftientig soorten eiken (*Quercus*) en zo gaat de lijst maar door.

Ook de vele vaste planten hebben mooie namen, bijvoorbeeld rijstpapierplant (*Tetrapanax papyrifer 'Rex'*), maar onze aandacht ging natuurlijk ook een beetje uit naar de rozen die in deze prachtige landschapstuin een plek hebben gekregen: *Rosa 'Ingrid Bergman'* die bij het begin van de tuin is aangeplant en aan de rozenbogen stonden o.a. *Rosa 'Open Arms'*, *Rosa 'Golden Glory'*, *Rosa 'Guirlande d'Amour'*, *Rosa glauca* (welke variëteit was niet bekend).

Insecten

Er is in deze prachtige tuin veel rekening gehouden met insecten door vooral bloeiende bomen, heesters en vaste planten te planten. De tweelingbroer van Jan is de imker van de familie en ook aan de bijen is in deze tuin gedacht. Niet alleen bomen, heesters en vaste planten die aantrekkelijk zijn voor bijen maar

er zijn ook grote 'perken' ingericht met een bloemenmengsel dat voor insecten erg aantrekkelijk is. Deze perken worden niet gemaaid, het zaait vanzelf uit.

Onderhoud

Wij vroegen ons natuurlijk af hoeveel personeel Jan heeft en het zal u geenszins verbazen wanneer ik u vertel dat hij dat alleen doet. 'Nee hoor' zei Jan, 'anders gaan ze mij vertellen hoe ik het moet doen'. "Hoe doe je dat dan, in je eentje" vroegen wij, want 15.000 m² is geen klein tuintje. Jan legde uit dat hij op bepaalde tijden in het voorjaar met de B&D veel vaste planten 'snoeit'. Hij doet dat ook later in het jaar met bijvoorbeeld de Campanula's die dan voor de tweede keer gaan bloeien. Het snoeisel laat hij liggen als meststof, hij ruimt niets op. Bovendien is hij elke dag, weer of geen weer, in zijn tuin te vinden. Later vertelde Jan mij dat hij per jaar toch zo'n vijftien andere tuinen in Nederland bezoekt. Zouden er bij Jan misschien vijf kwartier in een uur zitten?

Water

Water is een natuurlijke bron van leven en is in deze tuin aanwezig in de vorm van drie grote vijvers. Zo af en toe worden in het voorjaar wat waterplanten weggehaald (ook dat blijft

De Tuinen van Appeltern. Woestijntuin

De Tuinen van Appeltern. Border in felle kleuren

De Tuinen van Appeltern. Onderhoudsvrije tuin

De Tuinen van Appeltern. Laan met Hemerocalissen

gewoon liggen) en ik kan u zeggen dat de vijvers helder als kristal zijn en waar de vele waterlelies het erg naar hun zin hebben. De tuin is groot, 15.000 m² is zomaar niet in een paar uurtjes bekeken en mocht u in de gelegenheid zijn deze prachtige tuin te bezoeken, trek dan maar rustig de hele dag uit, want door de meanderende vorm ligt achter elke bocht een ander verrassend uitzicht. Graag hadden we wat langer in deze prachtige tuin willen blijven maar we moesten op weg naar De Tuinen van Appeltern.

De Tuinen van Appeltern

We werden verwacht en al dat kijken naar bomen en planten maakt hongerig dus eerst werd er ruim geluncht. In de Tuinen van Appeltern (de subtitel op de website: 'Het grootste tuininspiratiepark van Nederland') kun je inderdaad veel inspiratie opdoen; je kunt je tuin laten ontwerpen, een workshop volgen of een hovenier zoeken. Zie ook <https://appeltern.nl>.

Meer dan tweehonderd voorbeeldtuinen

Onze groep werd gesplitst en onder leiding van twee gidsen gingen we langs enkele van de vele voorbeeldtuinen die ludieke namen hadden gekregen: 'Niet te veel en niet te weinig maar precies goed' of 'Ode aan de aarde' of 'Bourgondische Tuin' en bij elke tuin had deze gids een mooi verhaal: waarom deze tuin zo was ontworpen en wat de functie was, wat de voordelen waren van ronde vormen of juist van een vierkant

ontwerp. Ook is in deze voorbeeldtuinen rekening gehouden met veel water in de vorm van waterornamenten, stroompjes, waterbollen en vijvers. Grote, dubbele borders, vaak op kleur en op één plek was de kleur wel erg heftig, het blauw van *Verbena* (ijzerhard), het feloranje van *Crocsmia* en Rood met een hoofdletter van de floxen en pluimspirea stonden dicht naast *Persicaria* (knoopkruid); het trok wel de aandacht, zelfs in de regen.

Een voorbeeld

De stadstuin, u kent het wel, tuinieren op de vierkante centimeter en dan toch een mooie tuin maken. Of de fonteintuin, de schaduwtuin of een tuin voor de kinderen, waar ze kunnen spelen en schommelen en waar ze door hun ouders in de gaten worden gehouden. Er was een laan met *Hemerocallis* (daglelie) in allerlei kleuren en variëteiten die tientallen meters lang was. Het is niet mijn favoriete bloem maar hier was het erg mooi.

Onze gids was niets te veel en hij sleepte ons van de ene tuin naar de andere. Zo jammer dat het regende, met een beetje zon ziet alles er direct anders uit.

We hebben anderhalf uur lang vele voorbeeldtuinen gezien en ideeën opgedaan. Tot slot konden we nog in de winkel allerlei dingen kopen voor in de tuin: planten, boeken, groente- en bloemenzaad in zakjes, vogelhuizen en tuingereedschap.

De deelnemers vonden deze excursie welbested.

Producent en leverancier van NOACK Rozen voor de Benelux
 "Een schot in de roos"

Rosa Mundo B.V. - Megelsum 17 - 5864 CT Meerlo (NL) - T. +31 478 69 13 66 - F. +31 478 69 17 01 - M. +31 6 51 25 95 44 - E. info@rosamundo.nl - W. www.rosamundo.nl

Wie was Constance Spry (*1886 - †1960)?

door Ien Hempenius

In ons aprilnummer werd aandacht besteed aan het overlijden van de Engelse rozenveredelaar David Austin. Hij was het die de groep van 'Engelse rozen' creëerde uit kruisingen van historische rozen en moderne rozen met als doel rozen te verkrijgen die de charme en de geur van de oude rozen combineerden met de eigenschap van her- en doorbloeien. In haar In memoriam in RB 187 haalde Els de Krijger ook Austin's roos 'Constance Spry' aan die Austin zijn eerste Engelse roos noemde, hoewel ze niet herbloeiend is. Maar wie was eigenlijk de vrouw naar wie Austin zijn eerste Engelse roos noemde? Ik ontdekte een vrouw met vele talenten die in de twintiger en dertiger jaren van de 20^e eeuw het bloemschikken in het Verenigd Koninkrijk op een zeer hoog artistiek niveau bracht. Deze bloemen- en plantenliefhebster was ook een inventieve kok, een loyale vrijwilligster in twee wereldoorlogen, een geliefde directeur van haar bloemschik- en kookschool en bovenal een gezelschapsmens met een grote vriendenkring. Ze inspireerde heel veel mensen onder wie dus David Austin, maar ook planten- en rozenexpert Graham S. Thomas die zich pas na een bezoek aan haar tuin voor oude rozen ging interesseren.

De jonge Constance Spry

Constance Spry of Conny zoals haar biografe Sue Shephard haar steeds noemt, werd geboren in 1886 in Derby in de Engelse Midlands als Conny Fletcher. Haar vader kreeg een baan in Ierland waardoor ze daar opgroeide. Geschokt door de vreselijke armoede op het Ierse platteland, werd ze maatschappelijk werkster en werkte ze een aantal jaren als voorlichter tbc. Ze trok met een klein team met paard en wagen – the health caravan – door het land om tot in de verste uithoeken bijeenkomsten te organiseren. Door haar brede ervaring met mensen was ze in de eerste wereldoorlog een gewaardeerd vrijwilligster bij het Rode Kruis. Na een kort, slecht huwelijk ging ze met haar zoon terug naar Engeland.

In 1918 leerde ze Henry Ernest Spry kennen, bijgenaamd Shav, met wie ze in 1920 ging samenwonen op het platteland van Surrey en met wie ze zich tot het eind van haar leven prettig voelde. Altijd hadden ze een flinke tuin waarin genoeg te vinden was voor Conny's hobby, het bloemschikken, maar waar ook groenten werden geteeld. Door de jaren heen bouwde ze vol passie een grote verzameling oude rozen op. De geuren en kleuren verrukten haar en ze gebruikte de bloemen graag in haar bloemschikkingen. Ze verhuisden enkele malen, maar altijd gingen alle bloemen en struiken mee. Met Shav leidde ze een heel sociaal leven en ze kookte graag lunches en diners voor gasten. Alleen intimi wisten dat ze niet getrouwd waren en zo ging Constance verder door het leven als Mrs. Spry. Shav waardeerde haar bloemstukken en haar kookkunst, maar vreesde vaak het ergste voor de tuin als hij haar gewapend met grote plukmanden en een snoeischaar naar buiten zag gaan.

Constance Spry

De overstap naar een eigen bedrijf

In de twintiger jaren kreeg Conny de kans om hoofd te worden van een experimentele school voor vervolgonderwijs in het arme oostelijk deel van Londen om kinderen 'klaar te maken voor het leven'. Het lesprogramma was zeer veelzijdig, de klassen waren klein en ze mocht zelf haar collega's opleiden. Heerlijk vond ze dat en elke week nam ze armen vol bloemen mee naar school om de lokalen op te fleuren. Haar school was zeer succesvol, maar door gebrek aan geld kon de overheid dit soort scholen niet voortzetten. Voor de partijen van vrienden en kennissen maakte Constance tussen alle bedrijven door

R. Constance Spry ('AUStance')

Bloemarrangement van Constance

Kookboek

Constance aan het werk; zoals altijd goed gekleed

vaak bloemversieringen, die altijd enthousiast ontvangen werden. Ze kenmerkten zich door een losse, vrije toepassing van het materiaal. Niets was te gek en nooit was zo'n stuk stijf of traditioneel. Wilde bloemen, onkruid, dorre bladeren, groenten, takken, mossen, alles werd gebruikt. Toen haar werk op de school in 1927 ten einde liep, stelden vrienden voor dat zij zich beroepsmatig zou gaan toeleggen op het bloemschikken of 'decoreren met bloemen' zoals ze dit zelf liever noemde.

Conny liet zich overtuigen en huurde een pand in Londen. Ze noemde haar bedrijf 'Flower Decorations'. Het bracht haar in contact met beroemde decorontwerpers en binnenhuisarchitecten die haar talent herkenden en geweldige opdrachten toespeelden. Zo mocht ze wekelijks de etalages van de beroemde parfumerie Atkinsons decoreren. Voor die winkel raakte het verkeer soms geblokkeerd door de vele toeschouwers. De tweede grote opdracht ging om het decoreren van de foyers van een keten nieuwe, chique bioscopen waar sprekende films werden gespeeld: de Granadas. Dit alles bracht haar veel bekendheid en ze kreeg steeds meer klanten, vooral 'dure'. Conny kwam in een geheel nieuw circuit. Ze ging al snel personeel aanstellen en leidde haar medewerkers zelf op om in haar stijl te werken. In haar boek *Flowers for house and garden* noemt ze de eisen waaraan een goede bloemdecorateur volgens haar moest voldoen. Zo iemand moest geen vooroordelen hebben en vooral kwaliteit kunnen herkennen; moest geen antipathie voor bepaalde kleuren hebben of voor bepaalde combinaties van bloemen; moest overal voor openstaan en vooral goed rekening houden met de sfeer en de ruimte waar de bloemdecoratie moest komen. Men moest bovendien overal rondkijken naar geschikt materiaal en bloemen. Conny zelf liet zich ook inspireren door de bloemschilderijen van oude Hollandse en Vlaamse schilders. Ze had zo'n plezierige manier van instrueren dat haar medewerkers en -werksters ondanks een lange werkweek en een laag salaris vaak tientallen jaren bij haar bleven. Haar 'meisjes' mochten mee naar vermogende klanten om de interieurs te zien en het werd gewoonte dat de maakster altijd zelf de bloemstukken ging afleveren. Dat was niet alleen om te zien hoe het resultaat ter plekke was, maar ook om de goedkeurende blikken van de opdrachtgevers te incasseren. Conny's werk werd zo geliefd omdat men tot dan toe in de huizen van de hogere klasse voor bloemversieringen vaak niet verder kwam dan dat de head gardener een bloeiende plant in pot uit de kas naar binnen bracht.

Boeket gemaakt door Constance bij het huwelijk van de Duke of Windsor met Wallis Simpson

Bloemdecoraties van Constance op de bruidstaart bij het huwelijk van prinses Elizabeth met prins Philip

Iedereen wil bloemschikkingen en boeketten van *Flower Decorations*

Voor heel wat huwelijken in de hogere klassen werd Conny gevraagd voor de bloemdecoraties en het bruidsboeket, terwijl ook kerken werden gedecoreerd, tot aan St. Paul's Cathedral toe. Op zijn verzoek ging Conny met een medewerkster naar Frankrijk om daar het kasteel te decoreren waar de afgetreden koning Edward VIII als Duke of Windsor met Wallis Simpson in het huwelijk trad. Beiden waren voor die tijd al langere tijd klant van Conny. De meeste grote klanten bleven haar trouw maar tot het huwelijk van prinses Elizabeth in 1947 kreeg ze geen opdrachten meer van leden van de koninklijke familie. Constance had altijd weer fantasie om iets nieuws te maken en haar klanten waren verrukt van haar creaties. Rond 1938 had ze 73 medewerkers. Haar bedrijf *Flower Decorations* was een eclatant succes al moest Shav af en toe ingrijpen om de financiën bij te sturen. Conny was in het geheel niet zakelijk, vergat vaak kosten te berekenen en leefde alleen voor het artistieke succes en de schoonheid van haar werk. En wat te denken van de inkoop van de enorme hoeveelheden bloemen en ander materiaal. Behalve op de markt – elke ochtend was Conny om 5.30 u in Covent Garden - kocht ze ook bloemen bij landgoedeigenaren en kwekers met wie ze soms contracten afsloot om voor haar te kweken. Als 'afleiding' ging ze op zeker moment lesgeven in decoreren met bloemen op het Swanley Horticultural College. Shav had niet voorzien dat dit alles haar zo in beslag zou nemen en dat ze zo weinig vrije tijd meer zou hebben.

De Tweede Wereldoorlog

Na het uitbreken van WO2 vielen de grote opdrachten voor Conny's bloemdecoratiebedrijf om begrijpelijke redenen weg. Na enige tijd kwamen er wel weer kleinere bestellingen, want trouwen en begraven gingen door. De medewerkers gingen vrijwel allemaal in militaire dienst of gingen vrijwilligerswerkten dienste van de oorlog doen en alles werd anders. In afge-

slanke vorm bleef het bedrijf wel bestaan. Conny zelf ging zich in de oorlogsjaren meer op (eenvoudig) koken toeleggen en op het conserveren van allerlei voedingsmiddelen. Ze ging ook weer voorlichting geven over wat je allemaal kon eten van de wilde bloemen en hoe je van iets simpels toch een behoorlijk gerecht kon maken. Ze stimuleerde mensen om zelf groenten te kweken en kippen te houden enz. en probeerde de mensen ondanks de problemen van de oorlog toch een beetje op te vrolijken met haar kookadviezen en kleine bloemstukjes. Die met boerenkoolbladeren werden heel beroemd. In deze periode schreef zij het boek *Come into the garden, cook* een titel die Shav had bedacht. Veel mensen werden in haar gezellige huis onthaald en opgebeurd. In de oorlog merkte Conny dat de lagere klasse haar werk en haar bedrijf niet kende. Het schokte haar toen ze zich realiseerde dat ze zo helemaal opgegaan was in haar opdrachten voor de hogere kringen, terwijl Constance altijd had gevonden dat iedereen zijn of haar interieur door bloemen moest kunnen verfraaien, hoe simpel ook. Verder vond ze dat rijkere vrouwen ook zelf moesten kunnen koken. Al in de herfst van 1945 richtte ze daarom samen met haar vriendin, de kokkin Rosemary Hume van de Cordon Bleuschool en het bijbehorende restaurant hun 'Cordon Bleu Cookery and Flower School' op in Londen. De cursussen waren meteen vol en werden een enorm succes. Intussen was haar bedrijf annex bloemenwinkel ook weer goed op gang gekomen. Er kwamen weer steeds meer opdrachten en er kon weer personeel worden aangenomen. Bij dit alles ontstond ook al snel het idee van een kostschool met dezelfde doelstelling als de Cookery en Flower School, maar dan uitgebreider, waar studenten een jaar intern konden verblijven. Voor de kostschool werd het buiten Winkfield in Kent aangeschaft met een flink groot huis waarin ook een appartement voor Conny en Shav werd gemaakt. Haar studentes waren verrukt van de inspirerende persoonlijkheid van Conny, haar onuitputtelijke fantasie, haar talent hen te stimuleren en nooit af te kraken. De sfeer op deze school was vriendelijk, open en bemoedigend, zodat zelfs de meest gemakzuchtige, verwende meisjes uitgroeiden tot 'bruikbare' huisvrouwen.

De kroon op het werk

De kostschool maakte geen winst, maar kon draaien omdat het bloemdecoratiebedrijf en de winkel weer zeer succesvol waren geworden. Bij het huwelijk van prinses Elizabeth in 1947 mocht ze Westminster Abbey decoreren, maar de kroon op haar werk was de grote opdracht om de route te decoreren die de nieuwe koningin Elizabeth in 1953 op haar kroningsdag zou volgen. Ook de bruidstaart werd nog verfraaid door haar bloemen. De planning, het kweken en het organiseren namen een jaar in beslag. Bovendien mocht Constance met Rosemary Hume en de studentes van hun school de lunch na de kroning organiseren en koken voor meer dan 400 hoge gasten. Dit alles verliep bijzonder goed – Conny ontving er een koninklijke onderscheiding (OBE) voor - en hun 'Coronation Chicken' werd een van de populairste gerechten in het Verenigd Koninkrijk en het Gemenebest ooit.

Met Rosemary Hume – die zelf dyslectisch was - schreef ze een kookboek dat van de uitgever beslist de titel *The Constance Spry Cookery Book* moest dragen omdat zij al bekend was en 'beter zou verkopen', maar waardoor Conny zich wat geeneerd voelde. Hun motto was 'koken moet leuk zijn'. Terwijl ze zoveel over bloemen en haar succesvolle Flower Decoration schreef, werd het kookboek na haar dood haar beroemdste boek. Constance was een begenadigd spreker en toen ze het

R. Constance Spry ('AUSstance')

foto: Els de Krijger

wat rustiger aan ging doen, gaf ze nog lezingen en stimuleerde ze het organiseren van bloemenshows, waar iedereen zelfgemaakte bloemstukken kon laten beoordelen. Competitie en prijzen wilde ze niet en geen 'mooiste' of 'beste' stukken. Zelf beoordeelde ze inzendingen heel vriendelijk en gaf ze achteraf tips. Ze vond het geweldig dat er ook kinderen meededen. Ze zou dat in haar jeugd ook graag gedaan hebben. Toen steeds meer mensen zich met bloemschikken bezig gingen houden, gingen sommigen haar ideeën overdrijven en maakten ze steeds extravagantere en wildere stukken onder het mom dat dit de stijl van Constance Spry was. Daardoor kregen sommigen een afkeer van bloemdecoraties en bloemschikken, wat nooit de bedoeling van Constance was geweest. Een uitspraak van haar in die dagen was '... never, never be funny with flowers. Just be natural and let the rules go hell...'. Heel onverwacht stierf Conny op 73-jarige leeftijd, na een val van de trap naar haar appartement in de kostschool. In haar boeken die u op het Internet allemaal vinden kunt, leeft ze nog altijd voort. Ze zijn zeer de moeite waard, zeker ook haar *Garden Notebook*. Ik genoot van *The Surprising Life of Constance Spry* van Sue Shephard, waaruit ik putte voor dit artikel. Wat een veelzijdige en energieke vrouw

Rosa Constance Spry ('AUSfirst')

Rosa 'Constance Spry' was de eerste Engelse roos van David Austin. Voordat Austin zijn eigen bedrijf had, werd deze roos door Sunningdale's Nurseries & Shrubs Ltd in Albrighton in 1961 geïntroduceerd als forse heesterroos. Al snel bleek dat ze beter uitkwam als klimroos, maar dan kon ze wel meer dan 4 m hoog worden. Ze bloeit eenmalig, maar meestal heel uitbundig, met grote, vrij gevulde, komvormige roze bloemen die naar mirre geuren. De ouders zijn de lichttroze gallicaroes 'Belle Isis' die ook naar mirre geurt en de eveneens lichttroze trosroos 'Dainty Maid' van de veredelaar LeGrice uit 1940, die weinig geurt. Graham S. Thomas die bij de introductie directielid was van Sunningdale's, ging op zoek naar een stuk mirre en bevestigde dat de geur van de rozen 'Belle Isis' en 'Constance Spry' echt overeenkwam met die van mirre. Hij was van mening dat die geur afkomstig was van de roos 'Ayrshire Splendens' die dus ergens in de afstamming een rol moet hebben gespeeld. Austin vond die mening merkwaardig maar niet onmogelijk. Hij heeft veel verder gekruist met 'Constance Spry' en verschillende nakomelingen hebben ook deze mirregeur. In mijn tuin geldt dat voor R. Mary Rose ('AUSmary').

Terug op het Thuishonk

Het 59ste Internationale Rozenconcours van Den Haag op 13 juli 2019

Tekst: Els de Krijger, Foto's: Michiel de Ruiter afd. A en Els de Krijger afd. C

Na vele jaren gastorij ontvangen te zijn in Madurodam werd het Concours dit jaar weer gehouden in het Westbroekpark en konden wij de hele dag tussen de rozen doorbrengen en zo hoort het ook. Dit jaar werd het publieksevenement 'Dag van de Roos' gelijktijdig met het Concours gehouden om zoveel mogelijk inwoners van Den Haag te betrekken bij dit gecombineerde evenement.

De keuring werd gedaan door de **Internationale Keuringscommissie**; VKC, aangevuld met ervaren keurmeesters uit binnen- en buitenland. Zij keuren zowel de rozen uit de afd. A (proefveld) als de rozen uit de afd. C. Rozen uit het proefveld (A), die voldoende punten gehaald hebben worden vervolgens geplant in het rosarium, waar ze dus in C de komende jaren gaan meedingen naar de echt belangrijke prijzen. Hiernaast is er ook een jury voor de **Geurprijs** o.l.v. Monique Nuijten voor de rozen uit afd. C. Dit is niet altijd eenvoudig omdat geur sterk afhankelijk is van de weersomstandigheden.

Internationale Jury; keurmeesters en liefhebbers voornamelijk uit Nederland

Het feest van de leirosen

Gouden Roos van Den Haag: de leiros R. Perfume Dreams ('VISechdam'), Martin Vissers. Een zee van geurende trossen crème-witte bloemetjes aan een sterk groeiende leiros.

De publieksprijs. Op de dag van het Concours kon het publiek via een app laten weten wat hun favoriet was. En ja hoor daar is hij weer: **R. Perfume Dreams ('VISechdam')**

De geurprijs: R. Scent from Heaven ('CHEwbabaluv'), leiros van Chris Warner UK

Deze leiros heeft perzikoranje zeer elegante vlinderachtige grote bloemen. De fantastische geur is moeilijk te omschrijven. Kortom een fascinerende roos. Deze roos heeft misschien de pech gehad dat hij ingesloten tussen andere rozen in de Leirosenhof staat, terwijl de Gouden Roos solitair op het gras staat te pronken.

Gouden Roos en Publieksprijs: R. Perfume Dreams ('VISechdam'), leiros, Vissers B

Geurprijs: R. Scent from Heaven ('CHEwbabaluv'), leiros, Warner UK

Afd. A trosrozen Goud R. ('DICmars'), Dickson N. Ireland

Afd. A trosrozen Cert. 1° kl. R. 'Glorious Babylon Eyes', Interplant NL

Uitslag keuringen afd. A

Ik zal u de beschrijving van alle prijswinnende rozen in het proefveld besparen, hoewel er veel uitstekende rozen waren. Dus U zult het met de foto's alleen moeten doen. Twee absolute 'eyecatchers' bij de trosrozen: R. ('DICmars'), Dickson en R. 'Glorious Babylon Eyes', persica hybr. van Interplant.

Uitslag keuringen afd. C

Trosrozen

Goud: R. Persian Sun ('VISpersun'), persica hybr. Dubbele bloem met mooi oog. Vissers

Zilver: R. Sweet Honey ('KORmecaso'), Kordes. Bloemen lichtabrikoos, halfdubbel; bloeiend in kleine trossen. Glanzend groen blad.

Brons: R. Prague ('POUlcas043'), trossen met witte gevulde bloemen met een crème hart.

Afd. A trosrozen Cert. 2° kl. R. 'Caracho', Kordes D

Afd. A trosrozen Cert. 2° kl. R. 'Vulcano', Kordes D

Afd. A trosrozen Cert. 1° kl. Kordes D

Grootbloemige rozen

Goud: R. Madame Anisette ('KORberonem'), Kordes. Bloem is gevuld, crème met abrikoos centrum; sterke mirre geur. Een prachtige sterke roos.

Zilver: geen prijs uitgereikt.

Brons: R. Limona ('KORmonali'), Kordes. Bloem is gevuld, citroengeel centrum, buitenste bloemblaadjes zijn lichter van kleur. Lichte geur.

Park/Heesterrozen

Geen prijzen uitgereikt.

Patiorozen

Goud; R. Salsa, Tantau. Goed vertakkend; rode halfgepulde bloemen met ruffles.

Zilver: geen prijs uitgereikt.

Brons: Syra, Tantau. Halfgepulde donkerroze grote bloemen in trossen, met prachtige goudkleurige meeldraden. Platte open bloemvorm. Fraai roosje.

Leirozen

Goud: R. Perfume Dreams ('VISechdam'), Vissers. Zie: Gouden Roos.

Zilver: R. Scent from Heaven ('CHEwabaluv'), Warner. Zie: Geurprijs

Brons: geen prijs uitgereikt.

Afd. A grootbloemige rozen Cert. 1° kl. Kordes D

Afd. A heesterrozen Goud R. 'LAKsomroz', Lakei NL

Afd. A heesterrozen Cert. 1° kl. R. 'CHEweyesokme', Warner UK

Afd. A heesterrozen Cert. 2° kl. Meiland F

Afd. A heesterrozen Cert. 2° kl. Boot & de Ruiter NL

Afd. A patiorozen Cert. 2e kl. R. 'VISpanicov', Vissers B

Afd. A leirozen Cert. 2e kl. Kordes D

Conclusie

De weergoden waren ons gunstig gezind; kennelijk houden zij tenminste één dag per jaar van rozen. Treurig was dat er in de afd. C Heesterrozen geen enkele prijs uitgereikt werd. Heesterrozen bloeien meestal als eerste; dat was ook zo bij de 1e keuring van de VKC en zijn dan meestal uitgebloeid bij het Concours. In de afd. A Heesterrozen vielen wel degelijk prijzen. Vlak voor de keuring wordt al jaren uitgelegd dat je een roos zonder bloemen maximaal een 6 mag geven. Terwijl ik liep te keuren kwam ik een groepje keurders uit de Internationale jury tegen die een kerngezonde heesterroos met al veel

nieuwe scheuten ijskoud een 4 gaven. Ik heb nog geprobeerd ze op het rechte pad te brengen, maar dat sloeg helemaal niet aan, en ja zo kun je toch rare uitslagen krijgen. Wellicht kan de uitleg vooraf iets duidelijker worden!

Zoals altijd mijn complimenten voor de hele hoveniersploeg die dit jaar met extreme droogte te maken had. Tot slot: de coördinator van de VKC Michiel de Ruiter stopt er dit jaar mee. Michiel, ik zal je missen; je was een rots in de branding voor mij, niet alleen door je lengte, maar ook vanwege je gevoel voor humor. Succes met je rijdende 'rommelmarkt'??

Afd. C trosrozen Goud R. Persian Sun ('VISpersun'), Vissers B

Afd. C trosrozen Zilver R. Sweet Honey ('KORmecaso'), Kordes D

Afd. C trosrozen Brons R. Prague ('POULcas043'), Poulsen DE

Afd. C grootbloemige rozen Brons R. Limona ('KORmonali'), Kordes D

Afd. C patiorozen Goud R. Salsa ('RT 08-333'), Tantau D

Afd. C grootbloemige rozen Goud R. Madame Anisette ('KORberonem'), Kordes D

Afd. A leirozen Cert. 2^e kl. R. 'CHEwhyteach', Warner UK

Afd. C patiozozen Brons R. Syra ('RT 9-404'), Tantau D

Prijsuitreiking in de tent in het Westbroekpark

Chris Warner ontvangt de Zilveren Roos voor de best geurende roos

Martin Vissers met de Gouden Roos van Den Haag

Rozenbulletin

Periodieke uitgave van de Nederlandse Rozenvereniging en verschijnt 4 x per jaar

ISSN 1381-9933 KvK 40411460

Bestuur:

Voorzitter:

Dick (D.) Schenk
Tel. 0227 663236 / 06 53166684
dick.schenk@planet.nl

Vice voorzitter:

Willem Jan Pepping, Tel. 06 51193078
pepsa@planet.nl

Secretaris en ledenadministratie:

Kitty (C.H.M.) Karis, Tel. 06 53804428
secretaris@rozenvereniging.nl

Penningmeester:

Leny (H.P.) Franken-Nuijten
Tel. 06 81231845
penningmeester@rozenvereniging.nl

Bestuursleden:

Hans Homburg, Tel. 06 53266462
homburg.hans@planet.nl
Willem Jan Pepping, Tel. 06 51193078
pepsa@planet.nl

Buitenlandse reizen:

Willem Jan Pepping, Tel. 06 51193078
pepsa@planet.nl
Netty Verdouw, Tel. 015 2566568
nettyverdouw@caiway.net

Excursiecommissie binnenland:

Ria de Vrind, Tel. 0184 419260
Luuk Vlek, Tel. 070 3863573
Hennie Droste, Tel. 06 51440030

Postadres ledenadministratie

Kerkstraat 6, 4115 RV Asch

Postadres financiële administratie

Gareelweg 1, 4622 RS Bergen op Zoom

Lidmaatschap: € 30,- per jaar
Buitenlandse leden: € 35,- per jaar
ING Bank: NL90 INGB 0001 3452 45
BIC (Swift-code) INGBNL2A t.n.v.
Nederlandse Rozenvereniging

Webmaster:

Hans Homburg
webmaster@rozenvereniging.nl

PR-coördinatie:

Marga Verwer, Tel. 0164 613407
marga.verwer@ziggo.nl

Redactiecommissie Rozenbulletin:

Ien Hempenius Tel. 0343 562533
a.hempenius@inter.nl.net
Monique Nuijten Tel. 06 23358279
mon.nuijten@planet.nl
Marnix Bakker
janneke.marnix@home.nl
Gastredacteur: Roger Willeghems
roger@willeghems.be

Fotobewerking: Els de Krijger
elsdekrijger@hotmail.com

Eindredactie:

Kitty Karis Tel. 06 53804428
eindredactie@rozenvereniging.nl

Opzeggen van het lidmaatschap kan alleen schriftelijk voor 1 december, waarna het per 1 januari daaropvolgend ingaat.

www.rozenvereniging.nl

Roseaie de Blois

foto: Netty Verdouw